

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 3. Bonos è mala terra bonam, malos etiam è bona malam facere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52365)

Cic. in
orat. ad
senat.
post redi-
rum.

debilitata est. *Qui locus, ut ait idem, alic*
loco, propter ubertatem agrorum, abundan-
tiamq; rerum omnium. superbiam & creduli-
tatem genuisse dicitur. Immo luxuries Anni-
balem ipsum Capuæ corrupit, & exercitū
illius effeminavit. Adeo quem non potuit
ferrum emollire, quem nulla vis telorum
frangere, nec fortissimus hostis quiuit fa-
tigare, succubuit amœnitate terræ supe-
ratus. Quamobrem prouide olim monuit

Deuter. 8.
11.

legislator ille: *Obserua, & caue, ne quando*
obliuiscaris Domini Dei tui, & negligas man-
data eius atque iudicia, & ceremonias, quas
ego præcipio tibi hodie: ne postquam comederis,
& satiatus fueris, domos pulchras edificaueris,
& habitaueris in eis, habuerisq; arma bouum,
& ouium greges, argenti & auri copiam, eleue-
tur cor tuum, & non reminiscaris Domini
Dei tui. Itaq; adeo inter mala non est nu-
meranda mala terra, ut etiam beneficium;
& terra fœcunditate nobilis, præcipitium
virtutis esse possit, inducereque in Dei
obliuionem.

§. III.

Bonos è mala terra bonam; malos etiam
bona malam facere.

Quanquam nec illud mihi propositum
est,

est, retractare, quod supra dixi, Paradisum, terram Gessen, & regionem Chanaan, à beneuolente Deo Hebræis esse consignata. Multis Deus dicit, quod Isaac dixit ad Iacob: *Det tibi Deus de rore cali, & de pinguedine terra, abundantiam frumenti & vini.* At dixit Isaac etiã ad Esau: *in pinguedine terra, & rore cali desuper erit benedictio tua.* Pari pacto Deus nunc malis, nunc bonis bonã; & non rarò etiam bonis & malis malam largitur terram. Bonã boni vtuntur, mali abutuntur. Ex mala boni bonam faciunt; mali ostendunt se malos. Quo pacto ait Salomon: *Per agrũ hominis pigri transiui, & ecce totum repluerant vrtice; quas aratro contundere debuisset; vt agrum subactum fimoque saturatum in fructum educeret.* Sed *de stercore bonum lapidatus est piger, qui cum haberet, vnde agros pingues redderet, maluit inopiam pati.* Siquidem *omnis piger, semper in egestate est.* Ast homo sedulus, in sterili solo, demonstrat, industriam remedium esse sterilitatis. Et, quia, vt Serenus Abbas, apud Cassianum, ait, *Nulla virtus sine labore perficitur*, homo sedulus eadem operã & virtutem aratro, & agrũ exercet: inde diues, vnde desidiosus egestatem patiuntur.

Gen. 27.

28.

Ib. v. 39.

Prou. 24.

30.

Prou. 10.

5.

Prou. 20.

4.

Cassian.

collat. 7.

cap. 6.